

Doblets verbals (I)

De vegades trobem dos verbs que, com que s'assemblen formalment, tendim a confondre o intercanviar, quan de fet cadascun té un significat específic. Vegem-ne alguns casos.

Baixar

Quan significa 'anar de dalt a baix, d'un punt a un altre situat a un nivell més baix o a un grau inferior d'intensitat' és intransitiu, és a dir, no porta complement directe.

Hem baixat del cim en tres quarts.

Diuen que aquesta setmana la temperatura baixarà força.

Darrerament, el sedentarisme ha baixat en la població adulta.

Quan significa 'portar una cosa o algú de dalt a baix', és transitiu i duu complement directe.

Els fallaires són els encarregats de baixar les torxes.

Si t'hi veus amb cor, baixa la caixa de vi al celler.

Mentre baixava les maletes per l'escala va ensopegar i es va trencar una cama.

En informàtica, vol dir 'copiar programes, fitxers, etc. d'un ordinador remot a un ordinador local o a un altre dispositiu electrònic, generalment a través d'Internet'. És sinònim de *descarregar*.

Per poder signar digitalment aquest document, us heu de baixar el nou programari.

Abaixar

Significa 'fer que sigui més baix, fer baixar a un nivell inferior, a un grau inferior d'intensitat' i és transitiu.

No abaixis la vista que ja sé que ho has fet tu.

La Diputació pren el repte d'abaixar el fracàs escolar fins al 15 %.

Heu d'abaixar el volum de la ràdio.

També pot ser pronominal, i té diversos significats.

Portava el cinturó fluix i se li van abaixar els pantalons ('baixar o dirigir-se cap a baix').
No es va abaixar prou i va picar el cap contra la porta ('inclinat-se').
Si t'abaixes tant, ningú no et respectarà ('humiliar-se').

Pujar

Quan significa 'anar de baix a dalt d'un punt a un altre situat a un nivell més alt o a un grau superior d'intensitat', és intransitiu.

Hem pujat al turó de Castellet tot creuant el pont sobre el riu Llobregat.
La taxa d'activitat empenedora puja a Catalunya.

En dret, també significa 'augmentar el preu d'una cosa en una subhasta'.

El licitador que pujà més s'endugué els objectes subhastats.

Quan significa 'portar alguna cosa o algú de baix a dalt', és transitiu i duu complement directe.

Ha pujat les escales de tres en tres.
Puja les maletes al pis.

En informàtica, vol dir 'copiar programes, fitxers, etc. d'un ordinador local o un altre dispositiu electrònic a un ordinador remot, generalment a través d'Internet'. També podem fer servir el verb *penjar*.

Per publicar a l'agenda cal pujar una imatge representativa i atractiva de l'activitat.

Apujar

Significa 'fer que sigui més alt, fer pujar a un nivell superior, a un grau superior d'intensitat' i és transitiu; per tant, porta complement directe.

Si vols que et sentin, has d'apujar la veu.
L'Ajuntament preveu apujar tres taxes l'any que ve.